

67 76.497
76497

1993/94.

SZEPT, OKT, NOV, DEC, 5-B.

KÉRDŐJEL

A Debreceni Orvostudományi Egyetem lapja

1993. szeptember

Megelőzhető lehet
a rák,
az AIDS

"Meggongathatjuk a
vészharangot"

Várni kell a "tisza
vízre"

Folytatódott az
"etióp gyíkossági
ügy" tárgyalása

Egyre többen
tanulnak a jubiláló
orvosegyetemen

Szemelvények az
első magyar
felsőoktatási
törvényből

Gólyák
próbarepülése

Gyerünk
a moziba be !

Tévé-ovi helyett

A "házi" jóval
olcsóbb

Elindult a 75. is

Egyre többen tanulnak a jubiláló orvosegyetemen

A DOTE Berkesi Sándor vezényelte kamarakórusának közreműködésével közösen énekelte Himnusz hangjai után jubileumi tanévet nyitott meg szeptember 4-én, szombaton a Kossuth-egyetem zsúfolásig telt aulájában Gergely Lajos rektor. A hetvenötödiket, hiszen 1918. október 23-án alakult meg az 1912. évi királyi dekrétummal alapított debreceni tudományegyetem orvosi fakultása, s ugyanakkor avatta föl IV. Károly király - ünnepélyes keretek között - az egyetem épületegyüttesét.

A rektor örömet fejezte ki, hogy a dinamikus fejlődés szerény jele, de az egészségügyi reformtörvényekre, a modernizációra ujal, hogy a jubileumi évben indul az egyetem nyíregyházi egészségügyi főiskolájának immár ötödik - gyulai diplomás ápolói - szaka. Arról is szólt, hogy a nehéz gazdasági körülmények ellenére az egyetemi fejlesztés nem állt meg. Erre jó példa, hogy az elmúlt tanévben átadták az új, korszerű műveseállomást, az épületrészben megkezdte működését az I. sz. Sebészeti Klinika vesetranszplantációs részlege, amely máris impozáns eredményeket mutathat föl, továbbá átadták rendeltetésének a szívsebészeti központot, és sikeres világbanki pályázatból korszerűsítették a biológiai oktatás feltételeit, valamint az egész egyetemet behálózó informatikai és telefonhálózatot.

Az eredmény beszél

Szélesednek és mélyülnek az egyetem külföldi kapcsolatai. A rektor elmondta: a debreceni orvosképzés megbecsüléseként értékelik a magyar és angol nyelven itt tanuló orvos- és fogorvoshallgatók növekvő számát. Eddig térítéses képzésben 24 külföldi hallgató szerzett diplomát a DOTE-n, s az új tanévtől 27 országból 275 külföldi állampolgárságú hallgató kezd, illetve folytat itt tanulmányokat.

"A színvonalas oktatómunka elengedhetetlen feltétele az aktív tudományos tevékenység, ezért minden lehetőség megadásával ösztönözzük oktatóinkat, kutatóinkat a nemzetközi tudományos élvonalhoz való felzárkózásban, a tudományos minősítés elnyerésében, annál is inkább, mivel az új tudományos minősítési rendszerben egyetemünk helyét és rangját az e téren felmutatott, konkrétan mérhető eredményeink határozzák majd meg" - mondta a rektor. Gergely Lajos hangot adott annak a reményének, hogy az európai szintű gyógyító tevékenység a tárgyi feltételek javulásával a jövőben is meg tud felelni az orvostudomány és a technika fejlődése által diktált kihívásoknak.

Az 1270-es hallgatói összlétszámú egyetemen általános orvosi karra az új tanévben 168 magyar és 5 külföldi "golyó" nyert felvételt, a fogorvosi karra 30. A térítéses orvosképzésben az idén 80 hallgató angol, 9 magyar nyelven kezdi felsőfokú tanulmányait. A nyíregyházi egészségügyi főiskolára 80, a gyulai főiskolára 30 hallgatót vettek föl.

Évek elismerése

Az elsősök esküje után diplomák, kitüntetések átadása következett.

Pályájának 65. évfordulóján vasdiplomás lett Ambrus Margit, Árvay Sándor, Csák Judit és Tóth László György.

Gyémántdiplomát kapott pályafutása 60. évfordulója alkalmából Gaál Károly és Vay Éva. Fél évszázada szerzett oklevelet, így aranydiplomás: Ablonczy Pál, Deseő Jenő, E.Szabó László, Forgon Mihály, Gál György, Gergely Tibor, Jónás Béla, Kardos Géza, Kovács Andor, Kövy Tibor, Lakatos Mária, Pelletné Palla Erzsébet, Simon Miklós és Törös Béla.

Egyetemi tanári kinevezést kapott Ádány Róza a Közegészségtani és Járványtani Intézetbe, Boján Ferenc a Társadalomorvostani Intézetbe, Répássy Gábor a Fül-Orr-Gégeklinikára, Rigó János az Ortopédiai Klinikára, Sipiczky Máttyás a Biológiai Intézetbe, D.Tóth Ferenc a Mikrobiológiai Intézetbe.

Az alábbi egyetemi tanárokat 5 esztendei időtartamra tanszékvezetői feladatok ellátásával bízták meg: Ádány Róza, Bíró Vilmos, Boján Ferenc, Fésüs László, Répássy Gábor, Sipiczky Máttyás.

Docenssé nevezték ki Balla Györgyöt, Berta Andrást, Boda Zoltánt, Czirják Lászlót, Diószeghy Pétert, Nagy Bélát, Paragh Györgyöt, Petkó Mihályt, Rózsa Lászlót, Tóth Zoltánt, Varga Attilát, Varga Mihályt.

Címzetes egyetemi tanári címet kapott Gardó Sándor, Kávai Mária, Lakatos Lajos, Zsindely Attila. Címzetes docensi címet adományoztak Ács Gézának, Berecz Györgynek, Csáky Gergelynek, Kurta Gyulának, Lustyik Györgynek, Oroszlán Györgynek, Takács Erzsébet Ildikónak.

Pro Universitate emlékérmeket kapott Elődi Pál egyetemi tanár, a Biokémiai Intézet igazgatója, Kertai Pál egyetemi tanár, a Közegészségtani és Járványtani Intézet igazgatója, Varga Emil professzor, az Élettani Intézet igazgatója, Záborszky Zoltán egyetemi tanár, a Traumatológiai Intézet igazgatója. A PET Centrum előkészítésében, létrehozásában nyújtott szakmai segítségéért Pro Universitate kitüntetést adományoztak Gulyás Balázs Svédországban élő professzornak.

Jól oktatni érdemes

Pedagógus Szolgálati Emlékérmeket adományoztak Molnár László tanszékvezető egyetemi tanárnak, az Ideg- és Elmegyógyászati Klinika 23. éven át volt igazgató professzorának.

A Magyar Felsőoktatásért emléklapok adományozták Mándi Barnabás egyetemi docensnek, a Kórélettani Intézet oktatójának. A néhai professzor, Krompecher István emlékére alapított emlékérmeket első ízben nyújtották át: Hadházy Csaba professzornak, a néhai professzor "legméltóbb tanítványának és munkatársának", az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet tanárának. A Weszprémy István emlékérmeket, az egyetem legmagasabb tanulmányi kitüntetését Ács Péter végzős hallgató vehette át.

Az évfolyamok hallgatói megválasztották az év oktatóit. A kitüntetett címet Schlammadinger József, Szűcs Géza, Gomba Szabolcs, Szép Imre nyerte el.

A DOTE kiváló oktatója kitüntetést vehette át Kiss János, Kovács Péter, Paragh György. A DOTE kiváló dolgozója Baló Vidorné, Czifra Mihályné, Harasztosi Ibolya, Keresztes Tamásné, Lajter Imre, Sántha Istvánné, Szabó Lászlóné, Szannitter Béláné, Székelyhidi Lászlóné, Tóth László.

Hallgatók ösztöndíja

Az egyetem felterjesztését figyelembe véve Köztársasági Ösztöndíjat a népjóléti miniszter a következő hallgatóknak adományozott: Orvostudományi kar: Jakab Zsuzsa, Zelena Dóra, Török Zsolt, Nagy Péter, Takácsi Lili, Batár Péter, Vásárhelyi János, Dobai József, Gonda Andrea, Uray Iván, Felszeghy Enikő, Cziáky Tamás, Bettembuk Péter, Egészségügyi főiskola: Mócsáné Ambrus Katalin, Szabóné Kovács Andrea, Matyi Marianna, Szoboszlai Katalin, Kurucz Mónika, Soós Zsolt, Varga Erika.

Az évnnyitóval egy időpontban nyitották meg az elméleti tömb galériájában a Bihari Csongor, Bihari Levente és Mónos Jenő messengerista festők alkotásait bemutató tárlatot. Az alkotók hitvallása szerint a messengerizmus nem más, mint tudatosan hirdetni a szeretetet, a szépet, a békét és a harmóniát. A három "hírvívő" kiállítását szeptember 17-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

A.L.

"Megkongathatjuk a vészharangot"

A rektor szívesen felfrissítené a memóriákat

Felsőoktatási törvény, "káderpolitika", universitas, jubileum, pénz, pénz és pénz - ezek azok a fontosabb témakörök, amelyek meghatározzák a DOTE idej tanévét. A rektor, Gergely Lajos egyetemi tanár kommentálta kérésünkre a jelent és vázolta - a nem túl biztató - jövőt.

A felsőoktatási törvény a művelődési minisztérium jogfelügyelete alá rendeli az orvosegyetemeket - kezdi a beszélgetést Gergely Lajos. - Ám az az érzésem, hogy a tárca még nem készült fel az új feladatokra. Bizonyítja ezt, hogy intézményünknek a jövő évi költségvetést még a Népjóléti Minisztérium berkeiből utalják át. Ez magában hordozza a lehetőségeket, hogy mostoha gyerekként kezelnek majd minket. Nem tudom, hogyan fedezik azokat a kiadásainkat, amelyek az oktatáshoz nélkülözhetetlen betegbemutatók adódnak. A társadalombiztosítástól kapott összeget 1,1-1,2 ponttal kellene szorozni, hogy a hallgatókat meg tudjuk ismertetni a tanult kórok gyakorlati előfordulásával. Még nagyobb gond, hogy a klinika épületeit 75 esztendeje csak toldozzák-foldozzák, de nem kerítették sort általános felújításra. Épület ugyan még nem omlott össze, de például a háromnegyedszázados elektromos vezetékek bármikor felmondhatják a szolgálatot, ami lehetetlenné tenné a munkát. Alapszinten 2,5 milliárd forint kellene a rekonstrukcióra.

- Szinte valószínűtlen, hogy ezt az összeget belátható időn belül megkapja a DOTE.

- Az igény jogosságát már elismerték... No, és el kellene dönteni, hogy a kutatásban, gyógyításban és az értelmiségi elit képzésben élen járó orvosegyetemeket balkáni vagy európai szinten kívánják-e támogatni. Az egészségügyi szakemberek oktatása különösen drága dolog - az új rendelkezések mégis egy kalap alá veszik az összes felsőoktatási intézményt a fejkvótarendszerben. A hallgatói létszám alapján kiszámított finanszírozás arra kényszerít minket, hogy sok hallgatót vegyünk fel. Mondanom sem kell, hogy ez a minőség rovására megy, ráadásul milliárdok kapunk arra, hogy állástalan diplomásokat képezzünk. Pedig a orvosok számát megszüntetik a fejlett országokban.

- Hogyan lehet megoldani ezt a lehetetlen helyzetet?

- Nem tudom! Azt szeretnénk volna, ha részint "bázisfinanszírozást" alkalmaznak, részint pedig az államvizsgázottak egy országos megmérettetésen mutatják fel az 5, 6 év alatt elsajátított tudás mélységét. A legtöbb jól szereplő hallgatót kibocsátó

intézményeket aztán prémiummal jutalmazhatják volna. Ez segítené az egyetemek kontraszelektációját is.

- És most mi lesz?

- Mondom: nem tudom. De baj van. A hazai felsőoktatásban már most megkongathatjuk a vészharangot. Például a tanszékvezetők 65 éves korhatárának bevezetésével számos egyetemen egy időben hirdették meg az állásokat. Kiderült, hogy bizonyos szakterületekre alig lehet találni megfelelő embert. Az elmúlt évtizedek káderpolitikája, a kutatási feltételek és a fizetések alacsony színvonalra süllyesztése eredménye ez. Jelenleg 7-8 ezer tehetséges magyar kutató dolgozik külföldön, és a vérvesztés tovább nő, ha nem emelik a fizetéseket. Hogyan tartsuk meg az elméleti intézetekben 14 ezer forintos fizetéssel végzőseinket, amikor egy huszonhatodrangú külföldi cég hazai képviselőjeként 60 ezret és egy nyugati autót kaphat?! Nem csak a luxus, de az értelmiségi lét újratermelése - könyvek, utazás, színház - is sok kiadással jár.

- Hiszen most emelik a felsőoktatásban dolgozók bérét...

- Valóban. Dolgozóink május 1-jétől esedékes, átlagosan néhány száz forintos fizetésemelésére a fedezetet szeptember elején kaptuk meg. Az oktatók, kutatók szeptembertől ígért bérfeljesztéséről még mindig vitáznak az illetékesek. Ami bizonyos: a 10-15 ezer forintos átlagról már leszállították 5-10 ezerre az adható fizetésemelést. Ennyi pénzzel nem lehet hosszútávon az egyetemen tartani a jó szakembereket. És ha az oktatók kvalitása ennek következtében - finoman szólva - vitathatóvá válik, a tanítványok tudása is megkérdőjelezhető lesz, lesüllyedhet az ország szellemi szintje, és utána zuhan a gazdaság teljesítőképessége.

- A készülő kollektívszerződés ellensúlyozhatja-e a DOTE-n az országos gondokat?

- Ugyan... Én, mint rektor kötöm meg a megállapodást a dolgozókkal, de én is alkalmazott vagyok, és nincs pénzem a törvényben előírt juttatásokra sem. Csak Jézus tudott néhány halból egy egész gyülekezetet jóllakítani, én nem tudom a semmiből a 13. havi bért előteremteni. A kollektívszerződést egyébként is módosítani kell valószínűleg jövőre a születendő új rendelkezések függvényében.

- Miként vélekedik a Két és fél éve dolgozó egyetemi vezetők tevékenységéről, köztük a saját munkájáról?

- Demokratikusnak, szakmailag megalapozottnak tartom a döntéseket. Sokat változott a rendszer. Nem játszunk

bábuként az emberekkel, szakbizottságok és az egyetemi tanács véleménye alapján irányítjuk a munkát. Soha nem hoztam az egyetemi tanács véleményével ellentéző határozatot, bár arra akadt példa, hogy a minisztériumban felülbírálták a testület döntését szakmai indokokra hivatkozva. A rehabilitációs bizottság tagjai megpróbálták fényt deríteni a múlt visszaesésére. Kiderült: nagyobb "nyírások" nem fordultak elő intézményünkben, de a pártmunka annyit jelentett a szakmai előmenetelnél, mint olimpián a dopping. A felkutatott dokumentumokból a Kérdőjelben válogatást közlünk és egy külön kiadványt is tervezünk. A szereplők etikai megfontolásból anonimok maradnak, de én szívem szerint közölném a neveket is "memóriafrissítés" céljával: még ma is hivatalban levő emberek szembesülhetnek hajdani önmagukkal. Persze nincs a DOTE-n boszorkányüldözés, az "élkommunistákat" is támogatjuk a kinevezéseknél, ha szakmailag jók, ugyanakkor nem érdem a hajdani függetlenség.

- Októberben ünnepli megalapításának 75. évfordulóját a debreceni orvosi kar. Hogyan köszönjük a jubileumot?

- A szolid ünnepséggel mellett "csak" kemény mindennapi munkával. Megkezdjük Gyulán a diplomás nővérek képzését, az universitas keretében a szakbiológusok oktatását, Nyíregyházán levelező tagozaton a felsőfokú nővérképzést. Ez utóbbi helyen tizenötösörös túljelentkezést regisztrálhattunk, ezért szeretnénk majd a Kassai úti laktanya helyén építendő intézményben hasonló nappali oktatást indítani. A KLTE-vel közösen kértük a FEFA támogatását az egyetemi szintű gyógyszerészképzésre, jövőre indulhat az új szak. Előre tartottunk fejkvótarendszertől, ezért már az idén nagyobb létszámmal indítjuk el az első évfolyamot, és 89 hallgatót vettünk fel a térítéses orvosképzésre is. A felvételi vizsgákon egyébként nem lehet teljesen objektíven megítélni a diákok értékét, így most a korábbiaknál többen kapnak lehetőséget a bizonyításra. A meghirdetett klinikai és kutatói állásokra benyújtott pályázatok elbírálása még tart, de az már biztos, hogy olyan státusokra is akad jelentkező, amelyek korábban nem voltak népszerűek végzőseink körében. Hiába, csökken az orvosok elhelyezkedési lehetősége.

Nagy Tünde

Megelőzhető lehet a rák, az AIDS

Nemzetközileg is elismerik a debreceni biokémikusokat

A Magyar Biokémiai Egyesület tagjai meghívására háromszáz tudós augusztus 29-én és szeptember 1-je között tanácskozott a Debreceni Orvostudományi Egyetemen. A tanácskozás tapasztalatairól és a hazai biokémiai kutatások helyzetéről Fésüs László, a DOTE Biokémiai Intézetének vezetője beszélt. A professzor szervezte Elődi Pál és Gergely Pál egyetemi tanárokkal közösen a négy napon át tartó, angol nyelvű konferenciát.

A magyar tudományos egyesületek napjainkban birkóznak a rendszerváltozás, a világban tapasztalható információ-robbanás és az Európához közeledés problémáival - mondja Fésüs László. - A biokémikusok úgy látják: a hazánkhoz hasonló gazdasági és társadalmi fejlődési szakaszban levő országban elsősorban az európai laboratóriumokkal közösen végzett munkák segítségével lehet eredményeket elérni. Az intézményes kapcsolatok kiépítésének és ápolásának, a fiatal kutatók menedzselésének szükségességét Debrecenben rögzítette hangsúlyozzuk. Talán ezért döntött úgy a biokémikus egyesület, hogy itt rendezzi első nemzetközi konferenciáját. Ez a választás egyúttal a KLTE-n és a DOTE-n zajló biokémiai kutatások színvonalának elismerését is jelenti.

A magyar biokémikusok az ötvenes évektől számos vándorgyűlést szerveztek, és két alkalommal adtak otthont az Európai Biokémiai Egyesületek Szövetségének kongresszusának. A debreceni

konferencia azért számít úttörőnek, mert először szerveztek magyar biokémikusok neves külföldi szakembereket, köztük a környező országok tudósait is bevonó országos tanácskozást. A háromszáz résztvevő közül mintegy ötvenen érkeztek az Egyesült Államokból, Japánból és Európa szinte minden állam képviseltette magát.

Négy plenáris előadáson Szent-Györgyi András amerikai izomkutató, Kun Ernő kaliforniai gyógyszerbiokémikus ismertette legújabb, még nem publikált kutatási eredményeit, Heilmeyer német professzor a sejtekben zajló jelátvitel biokémiájáról, a szegedi Deák Ferenc és Kiss Ibolya az ízületi porcok génjeinek szabályozásáról beszélt. A nyolc szimpózium szervezetünk működését meghatározó folyamatokról, így a fehérjemódosítások, a biotechnológia, a neurobiokémia, a biokémiai analitika, a gének szabályozásának lehetőségeiről tanácskoztak az egybegyűltek. A fiatal kutatók hetven posztert mutattak be.

- Az Amerikai Nemzetközi Rákkutató Intézetek egyik laboratóriumát vezető Oroszlán István irányította a retro-vírusok, így az AIDS-vírusának biokémiai természetét feltérképező megbeszélést - idézi fel az eseményeket Fésüs László. - Az itt ismertetett friss felfedezések a betegség terápiás gyógyításának közelébe vihetik az orvosokat. A Phare-Accord program által támogatott szekcióban a sejthalálról értekeztünk 14 neves külföldi kutató bevonásával. E szakterület jelentősége felmérhető, ha tudjuk: számtalan

súlyos betegség, így a rák és az AIDS megelőzhető, gyógyítható lehet, ha megértjük a sejtek természetes pusztulásának okait. A problémaorientált oktatás problémáiról egy angol kolléga vezetésével tárgyaltak a résztvevők. A hallgatók önálló munkájára építő tanítás a fejlett országokban is számos nehézségbe ütközik. Régióink államaiban pedig komoly fejlesztésekre és szemléletváltásra lenne szükség ennek a hatékony módszernek legalább részleges bevezetésére.

- Konferenciánkról elismeréssel szölkend vendégeink, hangsúlyozva annak meleg, baráti légkörét - zárja beszámolóját Fésüs László. - Szeretnénk hagyományt teremteni, reméljük, sikerül egy-két évente egybehívunk szakterületünk neves képviselőit valamelyik magyar városban nemzetközi részvétellő regionális konferenciára. A rendezvény 1,5 millió forintost költségét szponzorok, köztük a konferenciával egy időben megrendezett műszer- és vegyszerkiállításban bemutatkozó cégek támogatásából fedeztük.

A debreceni biokémiai kutatások jövője is biztatónak tűnik. Szeptembertől megkezdődött például a szakemberutánpótlást ígérő szakbiológusok, képzése a DATE, a KLTE és a DOTE oktatóinak közreműködésével. Az Universitas Egyesülés 150 ezer ECU-t nyert el a Phare-Accord pályázatán, amelyből a fehérjék aminosav-sorrendjének automatikus meghatározására alkalmas készüléket vásárolhatnak.

N.T.

Szakmai konzultáció zajlik az egyik kiállító cég standjánál. (Foto: Horváth Katalin)

Tévé-ovi helyett

A Klinika-telep óvodásainak nagy öröme nyáron heti egy alkalommal gyermekvetítéseket rendezett az Arteasy filmklub. Sajnálatos tény, hogy a DOTE napközis tábora nem tartott igényt erre a felajánlásra. Furcsának tartom, hogy a jelenlegi körülmények között egy ilyen lehetőséget nem használ ki a tábor vezetője. A gyermekeken kívül az eset igazi vesztese a közművelődési titkárság, mivel ők szervezik, támogatják a nyári napközis táborokat és ők állták a vetítések költségeit is. Mivel az idei átlaglétszám nem érte el a 30 főt és az a pár bizakodó ember is elvesztette lelkesedését, akinek még volt, jövőre aligha lesz "gyermeknap".

Telik az idő...

A Debreceni Egyetem Orvosi Karát és központi épületét 1918. október 23-án avatta fel IV. Károly. A magyar királynak ez a debreceni esemény volt az utolsó hivatalos közszereplése. Ez a tény azonban nem befolyásolta a Debreceni Orvostudományi Egyetem későbbi életét, így az intézmény az idén tünnepelheti fennállásának 75. évfordulóját. A rektor az 1993/94-es tanévet jubileumi évvé nyilvánította. Az ünnepi rendezvények sorából kiemelkedik az október 23-i nap, amikor délelőtt a számos neves meghívottal együtt - a remények szerint IV. Károly fia, Habsburg Ottó is eljön - a DOTE vezetői, oktatói, hallgatói a KLTE aulájában emlékeznek meg a háromnegyed évszázaddal korábban történekről. Ezt követően átvonulnak a Rektori Hivatal épületéhez, ahol emléktáblát lepleznek le. Az ünnepség fogadással zárul.

Az áldozatot telefonon keresték Folytatódott az "etióp gyilkossági ügy" bírósági tárgyalása

A nyári félékezési szünet után folytatta munkáját szeptember 7-én a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság dr. Hajdú Ibolya vezette öt fős büntetőtanácsa: tanúkihallgatásokra került sor a Hailu Beteselase Etsegenet, etióp orvostanhallgató lány meggyilkolásának ügyében.

Mint emlékeztetés, 1992. szeptember 21-én az éjjeli órákban a Kossuth Lajos Tudományegyetem főépülete előtt, egy sötét beszögellésben több késszurással megölték a 25 éves medikát. A bűncselekmény elkövetésével a megyei főügyészség a sértett debreceni barátját vádolja, akivel Etsegenet annak ellenére igen jóban volt, hogy szoros kapcsolatot tartott külföldi vőlegényével.

A tanúk közül először Tyukodi Attilát, a KLTE rendészét hallgatták meg, aki a gyilkosság éjszakáján szolgálatban volt. Társával az volt a feladata, hogy járőrözzön az intézmény épülete körül, ellenőrizze az ajtókat, ablakokat. Egyik körütnök alkalmával találkozott az etióp diáklánnyal, aki várt valakire a sötétben. A tanú említést tett arról is, hogy mielőtt találkoztak Etsegenettel, egy idegen férfi tört magyarsággal az Egyetem kávéház hollétértől érdeklődött. A rendész és társa egy későbbi ellenőrzés során hajnali háromnegyed négy körül bukkant Etsegenet holttestére.

Gyurkó Tibomé, a DOTE II-es kollégiumának akkori portása elmondta, a gyilkosság előtti héten az etióp orvostanhallgató lánynak több telefonhívása is volt, amelyre a medika azt mondta, a Szovjetunióból keresi egy férfi ismerőse. A gyilkosság estéjén Etsegenet este 8 és 10 óra között telefonált valahová, és csupán annyit mondott a portásnő emlékezte szerint, hogy "szia, megyek".

Gyöngyösi Sándomé, a DOTE III-as kollégiumának akkori portása megerősítette, hogy az etióp lányt külföldről többször keresték telefonon. A bűncselekmény estéjén azonban Etsegenet szokásával ellentétben nem érdeklődött, hogy keresték-e telefonon, amiből a tanú arra következtetett, hogy a lány már beszélt ismerőseivel. Gyöngyösi Sándomé egyebek mellett elmondta azt is, hogy a gyilkosság estéjén többször látta a vádlottat, aki mintegy 10-15 percre el is hagyta a kollégiumot, mert futni akart. Meghallgatta a bíróság az áldozat kollégiumi szobatársait is. Bugán Enikő elmondta, hogy a bűncselekmény estéjén, fél 11-kor a szobájukban találtak egy írásos üzenetet Etsegenettől, amelyen csupán annyi állt: "a csoportársamhoz mentem". A szobatársak akkor furcsállották az üzenetet, mert az etióp lánynak nem volt szokása írásban üzenetet hagyni. Szokatlan volt számukra az is, hogy szobatársuk egyedül ment el,

noha a vádlott addig szinte mindenhová elkísérte. Éjfél körül egyébként Hadere kereste is az etióp lányt.

A másik szobatárs, Nemcsik Magdolna vallomása szerint Etsegenet augusztus 20-án elmondta neki, hogy szakítani akar Haderével, mert külföldi barátjával karácsonyra tervezték az eljegyzést.

Tóth Lajos, a DOTE portása a bűncselekmény éjszakáján szolgálatban volt. Bírósági kihallgatása során elmondta, hogy aznap feltűnt neki az egyedül járkáló etióp lány, akit utoljára éjfél után látott kimenni a kollégium területéről. A portással ott volt abban az időben Szilágyi Árpád, a DOTE rendésze is, aki ugyan nem látta az etióp lányt, de Tóth Lajos még akkor elmondta neki, hogy egy sötét bőrű nő egyedül már többször kiment a kapun és visszatért, s ez szokatlan a késői órákban.

Péter Livia, aki a gyilkosság idején orvostanhallgató volt, a bűncselekmény időpontjában a kollégium alagsorában tanult. A bírósági meghallgatása során elmondta, a tanulószobában éjjel háromnegyed tizenkettőkor jelent meg a vádlott, Hadere Abebe Ayele. Akkor még az etióp fiatalember utcai ruhában volt, majd néhány perc múlva eltűnt, és amikor később (éjfél körül) visszatért, már tréningruhában volt. Az orvostanhallgató lány vallomása szerint negyed kettő körül fölment a szobájába, Hadere pedig ott maradt a tanulóban. A tanú elmondta továbbá azt is, már akkor feltűnt neki, hogy az etióp fiatalember inkább csak mered maga elé, s nemigen tanul.

Galler Zoltán orvostanhallgató Hadere szobatársa volt 1992-ben. A tanúként megidéztet egyetemista elmondta, hogy a gyilkosság napján magyar szobatársával kevéssel éjfél után oltották el a villanyt, majd pár perccel később valaki felkapcsolta a lámpát a konyhában, illetve a fürdőszobában, majd 20-25 perc után távozott. Bár a tanú nem látta, hogy ki ment be a kollégiumi lakrészükbe, nyilvánvaló, hogy Haderéről volt szó. Galler Zoltán elmondta azt is, amikor Hadere távozása után kiment a fürdőszobába, feltűnt neki, hogy a törülközőtartón egy sötét színű nadrág és egy pulóver hever. (A vádirat szerint viszont a gyilkosságot éjfél után követték el.) Reggel aztán, amikor a rendőrök felébresztették, a nadrág és a pulóver már a Hadere ágya melletti fogason volt. A tárgyaláson a vádlott nem tudott magyarázatot adni arra, hogyan került a fürdőszobai törülközőtartóra, majd onnan a szobába a két ruhadarab.

A bíróság az említetteken kívül más tanúkat is meghallgatott.

B.A.

Lehet, szabad, kötelező

Szemelvények az első magyar felsőoktatási törvényből

A szeptember 1-jei hatállyal bevezetett felsőoktatási törvény pontatlan ismerete számos félreértésre adott okot a hazai közéletben. A szóbeszéd elkerülése végett lapunkban ismertetjük a Magyar Közlöny 1993/107. számában napvilágot látott rendelkezés néhány, egyetemünket is érintő pontját. Előljáróban leszögezzük: egyes szervezetek vélelmével ellentétben nem csorbul a hallgatók kollégiumi önkormányzatának autonómiája, nem emelkednek - egyelőre - a diákszállások térítési díjai, és a tandíjat csak a következő tanévtől vezetik be a felsőoktatási intézményekben.

A felsőoktatási intézmény szakmailag önálló, önkormányzattal rendelkező jogi személy, amelynek kizárólagos joga a törvény 84.§-ában meghatározott felsőfokú képzés, és a 98.§-ban megállapított felsőfokú végzettséget igazoló oklevelek kiadása.

A feladatokról és a finanszírozásról

A felsőoktatási intézmények feladata:

- a) a felsőfokú szakemberképzés;
- b) felkészítés a nemzeti és az egyetemes kultúra közvetítésével az értelmiségi létre;
- c) felkészítés a tudományos ismeretek bővítésére és alkalmazására, művészeti és más alkotások, eredmények létrehozására;
- d) a tudományok, a művészetek és a kultúra fejlesztése.

Az állami felsőoktatási intézményekben a feladatok ellátásának, a felsőoktatás fejlesztésének alapvető anyagi feltételeit az állam biztosítja. Ezeket a feladatokat az intézmények

- a) központi költségvetési támogatás;
- b) az államháztartás más alrendszereibe tartozó források;
- c) tandíj és más hallgatói térítések, igénybe vett szolgáltatások díja;
- d) az alap- és vállalkozási tevékenység bevételei;
- e) adomány jellegű és más bevételek felhasználásával; valamint

f) állami vagyon, illetőleg szerződés alapján, továbbá adományként kapott saját vagyon használatával látják el.

A felsőoktatás állami támogatását a Kormány előterjesztése alapján az Országgyűlés az éves központi költségvetés Művelődési és Közoktatási Minisztérium fejezetében határozza meg. Az egyes címek előirányzatának megállapítása a képzési, valamint a létesítményfenntartási és programfinanszírozási előirányzatok tevézsén alapul.

1995. január 1-jéig az agrár-felsőoktatás és az egészségügyi felsőoktatás költségvetését az agrár-felsőoktatás tekintetében a Földművelődésügyi, az egészségügyi felsőoktatás tekintetében a Népjóléti Minisztérium költségvetési fejezetében állapítja meg az Országgyűlés.

A hallgatói támogatások, a kutatási és a felsőoktatás-fejlesztési előirányzatok tervezése és a felhasználásáról való beszámolás is a Művelődési és a Közoktatási Minisztérium fejezet keretében történik.

Az együttműködés lehetősége

A felsőoktatási intézmények együttműködhetnek különösen a tantervek előkészítésében, a tudományos kutatási feladatok kidolgozásában, a képzésben, a doktori képzésben és a doktori (PhD) fokozat odaítélésének elbírálásában, valamint a habilitációs eljárás lefolytatásában más felsőoktatási intézményekkel, valamint tudományos kutatóintézetekkel.

Az egyetemi, illetőleg főiskolai tanársegéd, valamint az egyetemi, illetőleg főiskolai adjunktus kinevezése határozott időre - legfeljebb négy évre - szól. Az egyetemi és a főiskolai tanársegédek kinevezése egyszer, az adjunktusok kinevezése két alkalommal ismételtető meg.

A bekezdésben foglaltak nem érintik a törvény hatálybalépése előtt határozatlan időre kinevezett tanársegédek és adjunktusok közalkalmazotti jogviszonyát.

Az egyetemi tanárt az intézményi tanács, nem állami egyetem esetében a fenntartó felterjesztésére, majd ennek alapján a művelődési és közoktatási miniszter javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki, illetve menti fel.

Az egyetemi tanárt a köztársasági elnök a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvényben meghatározott esetekben felmentheti, továbbá felmenti, ha

- a) elérte a hetvenedik életévét; vagy
- b) a tudományos etika normáit súlyosan megsértette, vagy más okból vált méltatlanná az egyetemi tanári tisztség viselésére, s ezt fegyelmi eljárás keretében megállapították;
- c) azt az egyetemi tanár maga kéri.

Az egyetemi tanács a nyugdíjba vonult egyetemi tanárnak "Professor Emeritus" címet adományozhat. A címmel járó jogokról és kötelezettségekről az intézmény szabályzata, a juttatásokról kormányrendelet rendelkezik.

Az állami felsőoktatási intézmények közalkalmazottaira a közalkalmazottakra vonatkozó rendelkezéseket e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A felsőoktatási intézmények oktatói számára tudományos kutatások, illetve művészi alkotó tevékenység végzése, továbbá egyéni tudományos továbbképzésük elősegítése érdekében - a felsőoktatási intézmény szabályzatában meghatározottak szerint, legfeljebb azonban egyévi időtartamra - ötvenként oktatásmentes kutatási, alkotó időszak engedélyezhető.

A habilitáció az oktatói és az előadói képesség (a habilitás) egyetemi megítélése.

A pályázó az egyetem habilitációs szabályzatában meghatározott módon ad tanúságot tudományos, szakmai tevékenységéről, továbbá a doktori (PhD) fokozat megszerzése után folytatott oktatói, gyakorlati, alkotói teljesítményéről.

A pályázó előadóképességét nyilvános előadásban vagy előadásokban bizonyítja.

Habilitációs eljárás lefolytatására valamely tudományterületen és tudományágban az az egyetem jogosult, amely doktori képzésre és doktori (PhD) fokozat odaítélésére is jogosult.

A habilitáció lefolytatására az egyetem habilitációs bizottságot hoz létre. Nagy létszámú egyetemeken a habilitációs bizottság karonként és szakonként is létrehozható.

A habilitációs bizottság többségét az egyetem tanárai alkotják; a bizottságban, rajtuk kívül, az intézmény habilitált docensei és külső intézmények meghívott, doktori (PhD) fokozattal rendelkező tagjai is legalább egyharmad arányban részt vesznek.

A bizottság elnöke egyetemi tanár; a bizottság a habilitáció megadásáról tagjai többségének szavazatával dönt.

A habilitációs eljárás részletes szabályait az egyetem Szabályzata állapítja meg.

A tandíjról

A felsőfokú képzésben részt vevő hallgatók tandíjat és egyéb díjakat fizetnek.

A tandíjra és az egyéb díjakra vonatkozó szabályokat

- a) állami felsőoktatási intézmény esetén kormányrendelet;
- b) nem állami felsőoktatási intézményben a felsőoktatási intézmény szabályzata állapítja meg.

A felsőoktatási intézmény a tandíjat a képzési idő alatt szabályzatában meghatározott módon és mértékben változtathatja meg.

Az állami felsőoktatási intézmény a tandíjmentesség, illetve tandíjkedvezmény esetét és mértékét a kormányrendelet alapján a hallgató tanulmányi eredményének és szociális helyzetének figyelembevételével Szabályzatában határozza meg.

Az állami felsőoktatási intézményekben fizetendő tandíjnak esélyegyenlőséget célzó kompenzálását

- a) az (5) bekezdés szerinti tandíjmentesség, illetve tandíjkedvezmény;

b) a 9.§ (3) és (4) bekezdésében meghatározott hallgatói előirányzatból kormányrendelet szabályai szerint nyújtott hallgatói támogatás;

c) bankok által állami garancia mellett adható hallgatói hitel;

d) továbbá a tandíjfizetések meghatározott összegére törvényben nyújtott személyi jövedelemadó-kedvezmény biztosítja.

A törvény tandíjfizetésre vonatkozó rendelkezései 1994. szeptember 1-jén lépnek hatályba.

Jogok és köteleességek

Az oktatók jogosultak, különösen a tananyag meghatározására és az alkalmazott oktatási és képzési módszerek megválasztására a képzési követelményeknek, a tantervi előírásoknak, valamint a szervezeti egységben kialakított munkamegosztásnak megfelelően.

A hallgatók tanulási szabadsága kiterjed, különösen más szakok, karok és felsőoktatási intézmények előadásain való részvételre; az előadók megválasztására, a párhuzamosan meghirdetett előadások, gyakorlatok, szemináriumok és más foglalkozások közötti választásra, párhuzamos képzésben való részvételre a képzési követelmények által meghatározott keretek között.

A felsőoktatási intézmény minden oktatójának, tudományos kutatójának, hallgatójának és más foglalkoztatottjának joga, hogy javaslatot tegyen a felsőoktatási intézmény életével kapcsolatos bármely kérdésben, s ezekre érdemi választ kapjon.

A felsőoktatási intézmény oktatójának kötelessége, hogy a Szabályzatban meghatározottak szerint, beosztásának megfelelően

a) részt vegyen az intézmény oktatómunkájában, így különösen az oktatási foglalkozások (előadások, szemináriumok, gyakorlatok stb.) vezetésében, a vizsgáztatásban;

b) folytasson tudományos munkát;

c) vegyen részt az intézményi közéletben;

d) ellássa a választás által elnyert intézményi tisztséget, mely kötelezettség alól - indokolt esetben - az intézményi tanács adhat felmentést.

Az egyetemi tanárok és a habilitált egyetemi docensek kötelesek részt venni a doktori képzési feladatok ellátásában, a habilitációs eljárás lefolytatásában.

Az intézményi tanácsról

Az egyetemet a rektor, a főiskolát a főigazgató (a továbbiakban együtt: az intézmény vezetője) vezeti. Munkáját helyettesek közreműködésével végzi.

A felsőoktatási intézmény vezető testülete az intézményi tanács.

Az intézményi tanács ülésének előterjesztései, jegyzőkönyvei és határozatai az intézmény oktatói, tudományos kutatói, hallgatói és más dolgozói számára nyilvánosak.

Az intézményi tanács tagjainak legalább egynegyedét, de legfeljebb egyharmadát a hallgatók, legalább egyharmadát a vezető oktatók (tanárok, docensek) képviselői alkotják. Az intézményi tanácsban a karok képviseletét biztosítani kell.

Az intézményi tanács elnöke egyetemen a rektor, főiskolán a főigazgató; hivatalból tagjai a karok vezetői (dékán, főigazgató) és az intézmény hallgatói önkormányzatának elnöke.

Az intézményi tanács összetételét az (1) és (2) bekezdésre is figyelemmel a Szabályzat állapítja meg és biztosítja az intézményi tanácsban más oktatók és foglalkoztatottak képviseletét is. Az intézményi tanács tagjainak számát úgy kell megállapítani, hogy az szakszerűen és hatékonyan működhesse.

Az intézményi tanács tagjait három évre választják: tagságuk újraválasztással egy ízben további három évre megismételhető. Hallgatók legfeljebb két évre választhatók.

A vezetőkre vonatkozó szabályok

A rektort az egyetemi tanárok közül az intézményi tanács - nem állami felsőoktatási intézmény esetén a fenntartó - felterjesztésére, majd ennek alapján a művelődési és közoktatási miniszter javaslatára, a köztársasági elnök bízza meg, illetve menti fel.

Az állami felsőoktatási intézmények esetében az intézményi tanács azt a személyt terjeszti fel, aki a szavazatoknak több mint a felét megkapta.

A rektor, illetőleg a főigazgató megbízása legfeljebb három évig tarthat. Ez egy alkalommal - e törvény hatálybalépése előtti megbízás is beszámítva - legfeljebb további három évig terjedő időtartamra egy ízben megismételhető, amelyhez az intézményi tanács minősített szavazással támogatott javaslata szükséges.

Az intézmény vezetőjének feladatai ellátása és hatáskörének gyakorlása során általános utasítási, illetőleg intézkedési joga van; nem utasíthatja azonban sem az intézményi tanácsot, sem az intézményben működő más tanácsokat, ideértve a hallgatói önkormányzatot, illetőleg az intézményben működő érdekképviseleti szervezeteket is.

A felsőoktatási intézmény oktatási, tudományos kutatási, művészeti szervezeti egységének vezetését a szervezeti egység tanácsával együttműködve a szervezeti egység vezetője (tanszékvezető, intézetigazgató) látja el. Vezetővé csak tanár vagy docens bízható meg.

A szervezeti egység vezetőjének megbízásához a szervezeti egység tanácsának véleményét ki kell kérni.

A szervezeti egység vezetőjének megbízása legfeljebb öt évre szól, amely további öt évre megismételhető. A második és további megismételéshez a kari, illetőleg az intézményi tanács minősített (kétharmados többségű) szavazással támogatott javaslata szükséges. A szervezeti egység vezetését hatvanöt év feletti személy nem láthatja el.

A DÖK-ről

A hallgatói önkormányzat joga, különösen

a) a szabályzatában meghatározott választás alapján képviselők küldése az intézményi és a kari tanácsba, valamint más vezető testületekbe;

b) részvétel a felvételi ügyek intézésében és a felvételi vizsgákban;

c) javaslat a szabadon választható tantárgyak, szemináriumok bevezetésére;

d) javaslat külső oktató (előadó) meghívására;

e) tudományos és szakmai diákkörök szervezése és a dolgozatok közzététele;

f) a szükséges feltételek megléte esetén kulturális, szociális szervezeti egységek létesítése, megszüntetése, irányítása;

g) a hallgatók hazai és külföldi oktatási, kulturális és tudományos képzési kapcsolatainak építése;

h) az oktatói munka hallgatói véleményezése;

i) a felsőoktatási intézmény sportlétesítményei hasznosításának véleményezése;

j) részvétel a kollégiumok (diáktthonok) vezetésében;

k) részvétel a hallgatók tanulmányi, ösztöndíj és támogatási ügyeinek intézésében.

Az állam szerepe

Az egyetemek képviselőiből álló Magyar Rektori Konferencia, Művészeti Egyetemek Rektori Széke, valamint a főiskolák képviselőiből alakult Főiskolai Főigazgatói Konferencia a felsőoktatási intézmények képviseleti szervei, melyek véleményt nyilváníthatnak, illetve javaslatot tehetnek a felsőoktatást irányító közigazgatási és egyéb szervek részére a felsőoktatást érintő bármely kérdésben.

A művelődési és közoktatási miniszter a felsőoktatással kapcsolatos állami feladatai körében

a) részt vesz a felsőoktatási politika és fejlesztés állami döntéseinek előkészítésében, illetőleg kialakításában, ezzel összefüggésben előterjesztést tesz;

b) benyújtja a Kormányhoz a Felsőoktatási és Tudományos Tanács állásfoglalása alapján a felsőoktatás éves költségvetési beszámolóját és támogatásának tervét;

c) törvényességi felügyeletet lát el az állami felsőoktatási intézmények felett, és ebben a jogkörében megsemmisíthet minden olyan intézményi szabályzatot, döntést, amely jogszabályba ütközik.

A Felsőoktatási és Tudományos Tanács (a továbbiakban: Tanács) a felsőoktatással és a tudományos kutatással kapcsolatos feladatok ellátását segítő, javaslattevő, döntéshozó és véleményező testület.

A minőség biztosítékai

A felsőoktatásban a képzés, a tudományos tevékenység színvonalának folyamatos ellenőrzésére és a minősítés elvégzésére a Kormány Országos Akkreditációs Bizottságot hoz létre. Az Országos Akkreditációs Bizottság tagságának a felét a felsőoktatási intézmények, másik felét a tudományos kutatóintézetek doktori (PhD) fokozattal rendelkező képviselői alkotják.

Az Országos Akkreditációs Bizottság állást foglalt arról, hogy az egyetem melyik tudományterületen, mely tudományágban folytathat doktori képzést, ítélt oda doktori (PhD) fokozatot.

Az Országos Akkreditációs Bizottság rendszeresen, legalább nyolc évenként, vagy a felsőoktatási intézmények, illetve a művelődési és közoktatási miniszter felkérésére soron kívül értékeli az egyes felsőoktatási intézményekben a képzés és a tudományos tevékenység színvonalát. Ha az Országos Akkreditációs Bizottság azt állapítja meg, hogy a képzés színvonala miatt a felsőoktatási intézmény nem éri el a képzési célt, javaslatot tesz

a) a záróvizsgáztatási és az oklevélkiadási jog gyakorlásának meghatározott időre szóló felfüggesztésére;

b) a felsőoktatási intézmény megszüntetésére, vagy az állami elismerés visszavonására;

c) a képzés színvonalát biztosító más intézkedésekre.

A felsőoktatási intézménybe alapképzésre vagy a szakirányú továbbképzésre való felvételtől a felsőoktatási intézmény e célra szervezett bizottsága, a doktori képzésre való felvételtől az egyetem doktori tanácsa dönt. A bizottság, illetőleg a tanács felvettelt megtagadó döntése ellen fellebbezéssel lehet élni, ha az jogszabályt vagy intézményi szabályzatot sért. A fellebbezést a felsőoktatási intézmény vezetője bírálja el. A fellebbezést elutasító döntés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

A szakirányú továbbképzés a képesítési követelmények szerint, nappali képzés keretében legalább egy, de legfeljebb három év.

A doktori képzésben a tanulmányi idő tartama három év.

A hallgatók tanulmányi és vizsgaügyeiben egyaránt a felsőoktatási intézmények járnak el. Az első fokon eljáró intézményi testületben ötven százalékos hallgatói részvétel, szavazati joggal biztosítani kell.

A tanulmányi követelmények teljesítésére vonatkozó értékelés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

A Ph.D. megszerzése

A doktori (PhD) fokozat egyetemi szervezett képzésben való részvétel keretében, illetve egyéni felkészülés alapján szerezhető meg.

A doktori (PhD) fokozat megszerzésének feltételei:

a) az egyetemi doktori szabályzat alapján előírt kötelezettségek teljesítése, továbbá a doktori vizsgák (szigorlatok) eredményes letétele;

b) az önálló tudományos munkásság - cikkekkel, tanulmányokkal vagy más módon történő - bemutatása;

c) két idegen nyelvről a tudományterület műveléséhez szükséges ismeretnek igazolása;

d) a fokozat követelményeihez mért tudományos feladat önálló megoldása; értékezés, alkotás bemutatása; az eredmények megvédése nyilvános vitában.

A címekről

A Magyarországon szerzett felsőfokú végzettséggel rendelkező személyek külföldön az alábbi, angol nyelvű elnevezéseket használhatják a tanulmányi irány megjelölésével:

a) a főiskolai végzettséggel rendelkezők a "Bachelor" (rövidítve: BA, BSc stb.);

b) egyetemi végzettséggel rendelkezők "Master" (rövidítve: MA, MSc stb.);

c) a doktori (PhD) fokozattal rendelkezők a "Doctor of Philosophy" (rövidítve: PhD).

Az egyetemi végzettséget igazoló doktori címet az orvosok, fogorvosok, állatorvosok, jogászok nyerhetik el; ezeknek rövidített jelölése: dr. med; dr. dent; dr. vet; dr. jur.

Nemzetközi lehetőségek

Magyar állampolgárok külföldön magyar hatósági engedély nélkül külföldön folytathat felsőfokú tanulmányokat.

Külföldi felsőoktatási intézményekben tanulmányok folytatására pályázat alapján állami ösztöndíj adományozható.

Külföldön folytatott, nem befejezett felsőfokú iskolai (rész-) tanulmányok beszámításáról - a tanulmányi kötelezettségek összehasonlítása alapján - a felsőoktatási intézmény dönt.

Nemzetközi szerződés a résztanulmányok ajánlott vagy kötelező beszámítását is előírhatja.

A külföldi felsőoktatási intézményben szerzett, befejezett felsőfokú tanulmányokat tanúsító oklevél, fokozat (továbbiakban: oklevél) elismerése történhet

a) honosítással;

b) a megszerzett végzettségi szint elismerésével;

c) az oklevél által tanúsított szakképzettség elismerésével.

A honosítás a felsőoktatási intézmények, az oklevél által tanúsított végzettségi szint, valamint szakképzettség elismerése a Művelődési és Közoktatási Minisztérium hatáskörébe tartozik.

Jogszabály vagy nemzetközi egyezmény kimondhatja a felsőoktatásban szerzett oklevelek feltétlen egyenértékűségét. Az ilyen oklevél hazai felsőoktatási intézményben szerzett oklevéllel azonos jogi hatályú. Az erről szóló záradékot a Művelődési és Közoktatási Minisztérium vezeti rá az oklevélre.

A felsőoktatási intézmény az oktatók, a tudományos kutatók és a hallgatók számára biztosítja a tudományos értékű tevékenységek szabadságát, és támogatja azok feltételeinek megvalósulását; megteremt a tudományos kutatás eszköztárát, könyvtárakat, műszerparkot létesít és tart fenn, és biztosítja azok hozzáférhetőségét.

A felsőoktatási intézményekben érdekegyeztető tanács hozható létre. A tanács szervezetét és működését a felsőoktatási intézmény Szabályzatában kell megállapítani.

A felsőoktatás munkavállalói ágazati jelentőségű, szociális kérdéseinek egyeztetésére Felsőoktatási Érdekegyeztető Tanács hozható létre.

Az egészségügyi oktatásról

Az egészségügyi felsőoktatási intézmények az egészségügy körébe tartozó feladatok ellátásában, az agrár-felsőoktatási intézmények az agrárgazdaság körébe tartozó feladatok ellátásában külön törvény, illetve kormányrendelet rendelkezései szerint vesznek részt.

Az egészségügyi felsőoktatási intézmények az Egészségbiztosítási Alap kezelőjével kötött finanszírozási szerződésben foglaltak szerint

a) egészségügyi szolgáltatást nyújtanak az ellátási területükhöz tartozó biztosítottak számára;

b) ellátják a jogszabályokból és a progresszív betegellátásból rájuk háruló feladatokat.

Marad a régi

Az 1984. szeptember 1-je előtt doktori cselekmények alapján szerzett, illetőleg e nap előtt engedélyezett doktori cselekmények alapján később megszerzett egyetemi doktori cím továbbra is viselhető.

Az a személy, aki 1984. szeptember 1-je után egyetemi tudományos fokozatot (doctor universitatis) szerzett, továbbra is használhatja a "dr. univ." megjelölést.

Az (1) és (3) bekezdésben említett doktori cím és a (2) bekezdésben említett egyetemi doktori fokozat (doctor universitatis) birtokosának az adományozó egyetem, amennyiben a doktori (PhD) fokozat odaítélésére jogosult - kérelemre, és egyedi elbírálás alapján, az általa meghatározott feltételek teljesítése esetén - doktori (PhD) fokozatot ítélt oda, illetőleg megállapíthatja annak e törvény szerint doktori (PhD) fokozattal való egyenértékűségét.

Amennyiben az egyetem a (4) bekezdésben említett egyenértékűséget megállapítani nem tudja, indokolt határozatban

utasítja el a kérelmet. Az elutasító határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Amennyiben e törvény alkalmazási, foglalkoztatási, képzési előírásaként doktori (PhD) fokozatot említ, illetőleg más jogszabály alkalmazási, foglalkoztatási, képzési előírásaként "tudományos fokozat"-ot említ, azon e törvény szerinti doktori (PhD) fokozatot, a tudomány(ok) kandidátusa, a tudomány(ok) doktora, illetve a külföldön szerzett és honosított vagy elismert tudományos fokozatot kell érteni.

A tudomány(ok) kandidátusa fokozattal rendelkező személyek e törvény hatálybalépésétől a "doktori (PhD) fokozat" megjelölést használhatják.

A jövő tervei

E törvény hatálybalépését követően - legkésőbb 1998. június 30-ig - valamennyi felsőoktatási intézményt egységes eljárás alkalmazásával akkreditálni kell. A felsőoktatási intézmények

1998. június 30-a után a törvényben foglalt követelmények teljesítése nélkül nem működhetnek egyetemként.

A törvény hatálybalépését megelőzően kinevezett egyetemi tanárokat habilitálni kell tekinteni.

A felsőoktatási intézmények az oktatók évi rendes szabadságát elsősorban a nyári szünetben, szorgalmi időben csak méltánylást érdemlő esetekben, vagy az intézményi Szabályzatban meghatározott időszakokban adják ki.

A felsőoktatási intézményekben a rektorhelyettes, főiskolai főigazgató-helyettes, dékánhelyettes és az oktatási szervezeti egység vezetőhelyettesének megbízása határozott időre történik.

A Kormány a felsőoktatás fejlesztési tervére vonatkozó törvényjavaslatot 1994. december 31-ig az Országgyűlés elé terjeszti.

A felsőoktatási intézmények e törvény alapján 1994. szeptember 1-jéig készítik el Szabályzatukat. A Szabályzat elfogadásáig az eddigi szabályzatok hatályosak azon rendelkezések kivételével, amelyek e törvényvel ellentétesek.

Nagyon hiányzik a végrehajtási utasítás

Várni kell arra, hogy tiszta vizet öntsenek a pohárba

A hosszas vajúdas után megszületett Felsőoktatási Törvény örömmel és aggodalommal tölt el bennünket. Örülünk annak, hogy az egyetemi autonómia erősödik általa: az egyetemek meg/visszakapják a doktori (PhD) fokozat adományozásának, a habilitációnak, a szakirányú továbbképzésnek a jogát. Ezekért a jogokért mi is sokat harcoltunk, mert tudtuk, hogy csakis ezen "jogosítványokkal" felruházva nevezhetjük magunkat egyetemnek (és nem képeződnek vagy tanodának, ahogy egymás között gyakran és keserűen élcelődünk magunkon az elmúlt évtizedekben a hatalom által az egyetemektől elkönfiskált és centralizált intézmények, testületek privilégiumává tett jogok miatt). Aggódunk azért, hogy a törvény életbelépett ugyan szeptember 1-én, de a végrehajtási utasítások és a kapcsolódó kormányrendeletek hiányoznak.

Továbbra sem világosak előttünk az oktatás-finanszírozás konkrétumai. Reméljük, hogy nemcsak az NM, hanem az MKM - új gazdánk - és a Felsőoktatási és Tudományos Tanács döntési joggal felruházott illetékesei is tudják és döntésüknél figyelembeveszik, hogy az orvoképzés valamennyi szférája drága (magas a képzési költség). Mint azt korábban is számos fórumon kifejtettük, nem tartjuk kívánatosnak, hogy a hallgatói létszám emelését - amelyet egyébként számos más felsőoktatási képzési területen mi is kívánatos és reális célkitűzésnek tartunk - pénzügyi szabályozókkal az orvostudományi egyetemekre is ráerőltessék. Azt várjuk, hogy a reális képzési költségek mielőbbi megállapításával - melynél remélhetőleg kikérik az egyetemek véleményét (számításainkat mi is megcsináltuk már) - mielőbb tiszta víz kerül a pohárba.

Nagyon várjuk az NM rendeletét a szakirányú továbbképzés (=szakorvosképzés) új rendjéről. A rendelet mielőbbi megalkotásával fel kellene számolni a jelenlegi - gyakorlatilag ex lex - állapotot. Ezzel kapcsolatos javaslatainkat korábban megtettük. Reméljük, hogy a döntéshozók valamilyen kompromisszummal össze tudják majd egyeztetni a szakorvosképzés specifikumait, kívánalmait a felsőoktatási törvény 85. §-ának 4. pontjában frottakkal: "A szakirányú továbbképzés a képesítési követelmények szerint a nappali képzés keretében legalább egy, de legfeljebb három év." Ez a szakorvosképzésben nehezen lesz betartható.

Feltehetően országos gondot fog okozni a közalkalmazotti törvény és a felsőoktatási törvény nem pontos illeszkedése. Egy

példa: a törvény 123. §-ának 2. pontja így szól: "A 14. § 2. bekezdésében foglaltak nem érintik a törvény hatálybalépése előtt határozatlan időre kinevezett tanársegédek és adjunktusok közalkalmazotti jogviszonyát". Ha ez így marad, akkor lesznek az egyetemeken nyugdíjkorhatárig dolgozó tanársegédek (akikre az egyetemi követelményrendszer nem alkalmazható), s olyanok, akiknek kinevezésük után 8 év elteltével azt lehet/kell mondani, hogy szakmai munkájuk gyengesége miatt nem nevezhető ki adjunktussá, tehát el kell hagyniuk az egyetemet. Nem is kell talán mondani, milyen visszhangja lesz ennek a felemáságnak. Lehetőséget kellene kapnunk arra, hogy a tanársegédek, adjunktusi kinevezéseket a felsőoktatási törvény szerint visszamenőleg is revideálhassuk.

A DOTE jelenleg készül a habilitációs eljárás szabályzatának kidolgozására, s a szervezeti és működési szabályzatának átdolgozására, a felsőoktatási törvényhez való illesztésére. Ha megjelennek a várva várt végrehajtási utasítások, szükség esetén módosítjuk egyéb szabályzatainkat is. Nem szeretnénk, ha ezek a végrehajtási utasítások is tanév végén vagy azután készülnének el, hiszen akkor azok érvényesítése késedelmet fog szenvedni. Gondoljunk csak az 1994. szeptember 1-től előírt tandíjfizetési kötelezettségre. Erre - a törvényben ígért megfelelő kompenzációs mechanizmusok biztosításával együtt - kormányzati szervezetek, egyetemeknek időben kell felkészülni, ha nem akarjuk kivívni hallgatóink elégedetlenségét.

A felsőoktatási törvény nem foglalkozik az orvostudományi egyetemek klinikáival és a klinikákon folyó gyógyító tevékenységgel. Ezt helyesnek és megfelelőnek tartjuk, mert a hazai fekvőbetegellátás 16%-át, a minőségi járóbetegellátás jelentős hányadát ellátó egyetemi klinikák a magyar egészségügy legfontosabb, szerves részét képezik, ettől nem választhatók el. Az orvoképzésben az oktatási feladatokat - természetesen az európai orvosegyetemek rendszeréhez hasonló keretek között - elsősorban az egyetemi klinikáknak kell a jövőben is ellátniuk. A törvényi szabályozás ilyen értelmű kiegészítésre szorul, mely szakmai kiegészítés a megjelenő Népjóléti Minisztérium által kiadandó végrehajtási utasításban - remélhetőleg - kiteljesedik.

Gergely Lajos, Péter Mózes,
Módis László, Kovács László

A "házi" jóval olcsóbb

A DOTE nyomdáját 1971-ben azzal a céllal hozták létre, hogy a hallgatóknak jegyzeteket készítsen. Az öt nyomdász feladatköre azóta lényegesen bővült: ügyviteli nyomtatványokat, tudományos kiadványokat, vizsganyagokat, meghívókat, programfüzeteket állítanak elő - és itt sokszorosítják a Kérdőjelet is. A medikusok az idén egy hónapos késéssel kaphatják kezükbe jegyzeteik egy részét. A "csúszás" okairól Telek Lászlót, a nyomda vezetőjét kérdeztük.

- A jegyzeteket már januárban megrendelte az intézetek javaslatai alapján az oktatási rektorhelyettes, és a többi orvosegyetemről is idejében elküldték a DOTE-s oktatók által írt jegyzetek igénylését - jelenti ki Telek László. - A késedelemnek több oka is van. A nyári konferenciák propaganda anyagát, előadás-kivonatát sűrűsíteni kellett elkészíteni, és többletmunkát jelentett a tanrend második, vaskos kötetének előállítását is. A két ofszett-gépen lehetetlen több nyomtatványt készíteni. Pedig lassan már nem is megyünk haza két műszak között.

A nyomdászok úgy vélik: érdemes lenne az intézménynek egy modemebb gépparkot vásárolni. Hiszen a házi nyomdában

készített termékek ára legfeljebb ötödrésze a "kinti cégek" által készítettéknél. Hogy mégis csillagászati összegekként lehet a tankönyvekhez jutni?! Ennek oka, hogy szabadárások lettek a jegyzetek. És amíg hajdan egy oldalért 5 fillért kértek egy hallgatótól, azaz egy 300 oldalas könyv 15 forintba került, ma az előállítás teljes költségét megfizetik, ami - szerzői jogdíj nélkül - 469 forintot tesz ki. (Ez is elenyésző a több ezer forintos szakkönyvárakhoz képest.)

- Nem selejtpótlásra, hanem általános fejlesztésre lenne szükség - mondja Telek László, aki 17 éve áll a nyomda élén. Ezen a 80 négyzetméteren, az évi 1,5 milliányi anyagköltségből sok-sok tonna nyomtatványt készítenek. De többszörösére nőttek az igények. A Kenézy-könyvtár égisze alatt működő könyvkötészetten guttenbergi módszerekkel dolgoznak, így aztán többször kénytelenek külső bérmunkát igénybe venni. Ideális volna, ha egy komplett, modern nyomdát szerelné fel az információk gyors áramlását segítő a DOTE. De tudom: se pénz, se posztó.

N.T.

"Próbarepülés" (Lengyel András grafikája)

Gólyák próbarepülése

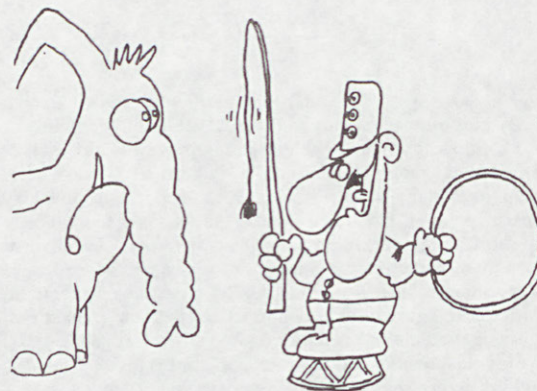
Ügyetlenkedek itt nagy magányomban egy papírlap és egy toll biztos társaságában, próbálom összeszedni gondolataimat, s leírni mindazt, amit fontosnak tartanék, de még esélyem sincs a teljességet elérni, és nem szeretnék csapdába esni, melynek végén a mindent akarás helyett a semmi kézzelfogható üressége maradna csak.

Mostanára felnőttem, és ma már tudogatom, mit akarok - most például véleményezni egy gólyatábort -, s a nagy cél felé vezető út második fokát jelentette e tábor, mely - be kell vallanom - számomra kellemetlen meglepetéssel indult. Lévén debreceni, e csöppnyi tanyaközpontot hajnalban átszelve, részeg leszerelő fiatalokat kerülgetve fél életemet adtam volna egy szivacsért, mely azon a héten kizárólag az én tulajdonom, s melynek ideiglenes tartózkodási helye a II. Kollégium valamely tanulószobája. /Problémámra egyszer szerettem volna gyógy-módot találni, s a következő lehengerlő választ kaptam: debreceni ne menjen gólyatáborba! /

E gond azonban eltörpült azon megérzésem mellett, ami az első napokban alakult ki bennem, s ami végül tiszavirág életűnek bizonyult. Kezdetben ugyanis nem éreztem, hogy a gólyatábor a gólyákért lett volna. Leszögezem, nem is számítottam arra, hogy körülöttünk mindenki mérgezett egér módjára fog rohángálni, de legalább azt szerettem volna, ha kommunikációra alkalmas emberi lénynek tekintenek. /Elnézést a királyi többesszámért, azt hiszem, a bennfentesek tudják, kinek a lehengerlő és csiszolt modoráról van szó. / A megengedhetőnél több volt "az engem nem érdekel mit csináltak" című több órás tanmese és az elmaradó program. De egy gólya nem azért fiatal és leleményes, hogy ne találja meg - társai és maga számára - a megfelelő szórakoztatási formát, s szerencsére változott a helyzet, emelkedett a megtartott programok száma és színvonala.

Aki eljött, megismerte leendő csoport- vagy évfolyamtársait, élvezte a területrendezés előnyeit, a vetélkedő és akadályverseny fordulóit, a Szépasszonyok völgyét, esetleg megtanult pókerezni, ódát írt kedvencéhez, szóval igyekezett jól érezni magát. Végül - bár kiscsoportos foglalkozások keretében, alkalmasszerűen - sor került azokra a beszélgetésekre is, amelyeket korábban hiányoltam. Nem olyan lett a tábor, mint amilyen lehetett volna. Aki ezért sokat tett, az Péter és Tamás, illetve azok a gólyák, akik ott voltak a táborban. Köszönjük.

Aleksza Magdolna

Gólyatábor és a tiszavirág

Idén nyáron nem kis örömmre a diákönkormányzat grundján egy piciny (3 fős) ámbár - akkor még - lelkes csapat tagjai eltökélték magukban, hogy gólyatábort szervezzenek. Készítettek egy címszavakból álló programtervezetet, amit gondosan mindhármán aláírtak mint fő szervezők, s mint deklarátumot elküldték egyetemünk oktatási rektorhelyetteséhez. Ezzel a fő szervezési feladat be is fejeződött, nevüket beírva a történelem nagy könyvébe tiszavirág életet meghazudtoló sebességgel feloszlott a piciny csapat, a "fők" nem szerveztek tovább. Azaz helyesbíték: egy ember volt közöttük, ő nem viselt tisztséget - helyette dolgozott, Sanyának hívják az illetőt. Nem óhajtok további részletekbe menni, summa-summárum mindössze őt hallgató volt, aki részletes programot készített és a kétszer 6 napos tumusban kitartóan dolgozott azért, hogy a gólyák jól szórakozzanak, s több hasznos információval, nagyobb önbizalommal kezdjék el szeptemberben tanulmányaikat, mint azok akik nem jöttek el a táborba. Annak ellenére, hogy a kimerült szervezőcsapat egyik tagja időnként nem a megfelelő szavakkal próbálta oldani a gólyák kezdeti szorongását, én úgy érzem, a gólyatáborozó ifjúság összességében élvezte a tábort, amit számomra az bizonyít, hogy a legtöbb nulladéves keveselte a hat napot. Ennyit tudunk kihozni magunkból napi három óra alvással, teljesítve a fő szervezők deklarátumának pontjait. Köszönettel tartozom Novák Editnek, Varga Emmának, Balogh Sándornak és Sárdi Péternek a három hetes munkáért, valamint a Gólyáknak, hogy kellemes társaságukkal élvezetessé tették számunkra a tábort.

Németh Tamás

Gyerünk a moziba be !

Filmcsemegék a Klinika mozi programjában

szept. 23. 18 óra: A pap vége (Shmorll)

Egy kis falu életét egy pap próbálja igazgatni. Bibliai szentenciákkal egy erkölcsösebb emberért. A siker kétes, amint a pap is. Bibliai képek hétköznapi szereplőkkel, ez az alapmotívuma a fergeteges történetnek. Lenyűgöző, élvezetes, szórakoztató, olyan cseh féle hétköznapi humor. Lásd még Don Camillo kisvilága.

szept. 28. 18 óra: Ereszd el a szakállamat (Bacsó)

Ha minden igaz, vígjáték. Ha minden igaz, az átkos kor visszasságait figurázza ki. Ha minden igaz, jó.

szept. 28. 20 óra: Nyom nélkül (Fábry)

Egy olyan krimi, amely vetekszik az ebben a műfajban a legjobb magyar filmnek tartott Dögkeselyűvel. A történet főhőse egy "bandafőnök", akit Cseh Tamás alakít.

szept. 30. 18 óra: Rosencratz & Guldenstern halott (Stoppard)

A nagy színmű mellékszereplői hányadtatásának, kiszolgáltatottságának kérdését próbálja sok-sok iróniával fészerezve feszegetni a film. Ezt a rendhagyó ötletet éppen Shakespeare legnagyobb klasszikusán keresztül próbálja meg kifejteni. Az abszurdítás, szereplőink esetlensége, ahogy nem találják helyüket a darabban, a humor önkéntelen forrása. Végül megbékélnék a véggel, melyet a sors és az író keze szabott ki rájuk. Rosencratz szerepében pedig Gary Oldman (Drakula)

okt. 5. 18 óra: A skorpió megeszi az ikreket reggelire (Gárdos)

Betoppan Femme Fatale (Eszenyi Enikő) a telefonfülkébe, de a fiatal férfi (Rudolf Péter) sajnos már nős, sőt épp gyereke született. Elegáns ünneplés az "igazival". A szerelem várakat épít, de körülötte minden romokban. Jó duma, nevetés, a titok viszont ott lappang. Igaz vallomás az őriítő nőkről. Happy and-ek jönnek-mennek.

okt. 5. 20 óra: Világok arca (Fricke)

A Kizökkent Világ után a kitűnő amerikai rendező új filmje. A Föld számos országában forgatott

filmkockák szépségét és megrázó erejét a zenei aláfestés teszi még hatásosabbá, amelyet többek között a Dean Can' t Dance együttes szolgáltat.

okt. 7. 18 óra: Vége a régi időknek (Menzel)

Menzel mindig hozza a formáját.

okt. 12. 18 óra: Hány az óra Vekker úr? (Bacsó)

A filmet egykoron a poenok legendájának nevezték. Három férfi éli életét a börtönben. Mindegyiküket foglalkoztatja az idő. Jordán Tamás, Kállai Ferenc, Melis György, Gellej Komél, Bánsági Ildikó, Bezerédi Zoltán.

okt. 12. 20 óra: Minden reggel (Corneau)

A film egy gyönyörű vallomás. Ritkán hallhatunk szólni ilyen szépen és ilyen alázattal a zenéről. Főszereplő: Gerard Depardieu és Guillaume Depardieu

okt. 14. 18 óra: Bohémélet (Kaurismäki)

A tévé-ben nemrég láthatott Jarmusch filmekhez fogható lepusztult városok, lepusztult emberek. A lepusztult Klinika Moziban emberi érzések a vásznon.

okt. 19. 18 óra: Meteo (Monory)

Az ezred régi Budapest, kábítószerek, alvilági gyilkosok, orosz prostituáltak, stricik süllyesztője. A szennyes, bűnös élet egyetlen és halálraftélt lelke: Felhőske (Kistamás László), aki zenije révén rengeteg pénzhez jut két féktelen alakunk, hogy eljuthassanak a "Tutiba". Aki kettejük közül legelőbb ide jut: Felhőske, ő árammal ájtart fürdőzése után a légből emelkedik. A film a látványon kívül egyébként rendkívüli zenei élményt is nyújt a moziba látogatóknak, ami Másik János és Szemző Tibor munkáját dicséri.

okt. 19. 20 óra: Zsákutca (Polanski)

Polanski első Angliában forgatott és utolsó újhullámos alkotása. Egy kastélyban közel a tengerhez két gyilkos tart sakkban egy házaspárt, miközben különös kapcsolatok kiépülésének tanúi lehetünk.

A százazreket nem cserélik fel tízezrekre

Mint már azóta érzékelhették, sajnálatos módon semmi sem szólal meg a beharangzott Stereo Surround hangból, noha a Zsolt Audio már-már megtervezte, összeszerelte a hangfalakat és a hangosítás egyéb kellékeit. Felszerelésükre, beállításukra azért nem került sor, mert a Zsolt Audio egy igen neves cég, amely ad is a hírnevére és nem hajlandó addig üzembe helyezésükre, amíg úgyszólván csak mono hang jön rajtuk. Ugyanis a stereo hang, ill. jel egyik feltétele a mozgóképekben lévő mono hangdiódák cseréje, amely alkatrész ára semmiképp sem haladja meg a pár ezer forintot. Ilyen alkatrészrel és ezen alkatrész pontos beállításához szükséges műszerekkel Magyarországon mindössze két monopóliumhelyzetben lévő cég rendelkezik, amelyet a belső összefonódásból következtetve valószínűleg mégis csak egyik. Ez a cég pedig nem hajlandó az alkatrész biztosítására, csak abban az esetben, ha az általuk ajánlott hangosítást alkalmazzuk 6-700 ezer Ft-ért, amely lényegesen drágább, mint a Zsolt Audio technikailag színvonalasabb ajánlata. Tehát mind a Filmtechnikai Vállalat, mind a LEGE Sound Kft. mereven elzárkóznak a csere elől, még abban az esetben is, ha mi keriténénk alkatrészt. Megjegyzendő, hogy a stereo dióda beszabályozása például speciális mérőfilmeket igényel, amelyek több tízezer forintba kerülhetnek. Nem gondoltam, hogy találni még a jelenlegi gazdasági helyzetben olyan céget, amely ha nem szakíthat több száz ezer forintot, akkor megengedheti magának, hogy több tízezer forinttól essen el. Jelenleg a Zsolt Audio próbál egy olyan külföldi céget felhajtani, amely szerényebb haszonnal is megelégszik, és akkor végre önfeledten élvezhetjük a filmeket.

Doktoranduszok a Mecsekben

A Pécsi Orvostudományi Egyetem egyike lesz azoknak a központoknak, ahol az egyetemi doktori fokozat (Ph.D.) megszerzhető. A képzés előreláthatólag a mellékelt felsorolt témákban folyik majd.

A képzés három évig tart, kezdete október 10. A képzés tartama alatt az ösztöndíjas szakmai irányítás mellett részt vesz a téma kutatásában, továbbá a megkívánt, ill. szabadon választott kurzusokon, gyakorlatokon. A kurzusok sikeres elvégzését vizsgák letételével, a kutatómunkát (legalább közlésre elfogadott) publikációkkal bizonyítja. A három éves aktivitást a doktorandusz kutatási eredményein és szakirodalmi ismeretein alapuló értekezés megvédése zárja le. Az ösztöndíj összege havi nettó kb. 14.000,-Ft. A Ph.D. képzést a POTE Doktori Tanácsa koordinálja. A Tanács évente kétszer megvizsgálja minden ösztöndíjas tevékenységét, és akár az ösztöndíjas, akár a témavezető kezdeményezésére dönthet a doktoranduszi státusz megszüntetéséről.

A pályázatot a témavezetővel való előzetes megbeszélés után a POTE rektorának címezve a POTE Rektori Hivatalához kell benyújtani (7643 Pécs, Szigeti út 12., tel.: (72) 324122; fax: (72) 326244), zárt borítékban, amelyen jól látható "Ph.D." megjelölés szerepel. Benyújtási határidő: szeptember 20. A jelentkezők felvételi beszélgetésen vesznek részt szeptember utolsó hetében. A főlvételtől a Doktori Tanács dönt. Indokolt esetben a Doktori Tanács a határidő lejártá után beérkezett pályázatokat is elbírál.

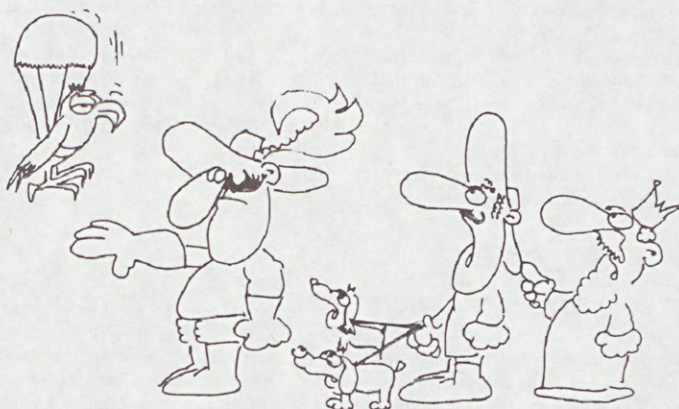
Pályázhatnak a felsorolt témák szempontjából relevánsnak ítélt egyetemek végzett, ill. 1993 őszén végző hallgatói. Az elbírálásnál előnyt jelent a korábbi színvonalas tudományos diákköri munka, az angol (és esetleg más) nyelv minél magasabb szintű ismerete, jó tanulmányi eredmény.

A pályázat tartalmazza a pályázó nevét, születési évét, levelezési címét, a lényeges elemekre szorítókozó önéletrajzot, az egyetemi leckekönyv jó minőségű fénymásolatát, a már végzeteknél diploma-másolatot, az idegen nyelv(ek) tudását bizonyító iratokat, a diákköri munkát dokumentáló mellékleteket, lehetőleg a témavezető írásos ajánlásával, a választott téma címét, témavezetőjének nevét, bármi mást, amit a jelentkező lényegesnek tart.

A választható témák:

Fehérje-szerkezet és funkció (Programvezető: Prof. Belágyi József), Daganatok molekuláris epidemiológiája (Programvezető: Prof. Ember István), Bakteriális fertőzések molekuláris pathogeneze (Programvezető: Prof. Emödy Levente), A vékonybél és a máj szerepe a farmakonok eliminációjában normál és patológiás (diabetes, hiperglikémia) körülmények során (Programvezető: Prof. Fischer Emil), Kísérletes neurológia (Programvezető: Prof. Gallyas Ferenc), Biológiaiilag aktív vegyületek szintézise és alkalmazása (Programvezető: Prof. Hideg Kálmán), Tumorsejtek patomorfológiájának vizsgálata. NK-sejtek: ontogenezis, funkció, patomorfológia (Programvezető: Prof. Kelényi Gábor), Sejtpathológia: fehérvérjék és dinamikus molekuláris kölcsönhatásaik a patológiás elváltozások háttérben (Programvezető: Prof. Kellmayer Miklós), Elméleti és gyakorlati felkészítés a központi idegi és humorális szabályozások multidiszciplinális kutatására (Programvezető: Prof. Lénárd László), Gasztrointesztinális mukóza: a károsodás mechnizmusai és a védelem lehetőségei (Programvezető: Prof. Mózsik Gyula), Az immunológia alapjai (Programvezető: Dr. Németh Péter), Klinikai immunológia bőrgyógyászati megbetegedésekben (Programvezető: Prof. Schneider Imre), Neuroendokrinológia és neurohisztológia (Programvezető: Prof. Sétáló György), A gyermekkori diabetes mellitus "környezeti" epidemiológiája, immunológiája, genetikája, különös tekintettel a megelőzés lehetőségeire (Programvezető: Dr. Soltész Gyula), Funkcionális fehérjedinamika vizsgálata biofizikai módszerekkel (Programvezető: Prof. Somogyi Béla), Molekuláris és celluláris biokémia (Programvezető: Dr. Sümegei Balázs), Ras proto-onkogének szerepe a jelátvitelben (Programvezető: Prof. Szeberényi József), A reprodukció immunológiai vonatkozásai (Programvezető: Dr. Szekeres Júlia), Bioaktív vegyületek sztereokémiai, biológiai és analitikai vizsgálata: modern kromatográfiai módszerek (Programvezető: Prof. Tóth Gyula)

(Megjegyzés: Lapunk megjelenésekor a jelentkezési határidő lejárt. Az ajánlott Ph.D. -kurzusokat és a témavezetők nevét mégis közöljük a jövőre tekintő tájékoztató végett, és mert talán még mindig elfogadnak jelentkezéseket.)

Az ejtőernyős

(Lengyel András grafikája)

Kérdőjel

Kiadja a Debreceni Orvostudományi Egyetem, 4012. Debrecen, Nagyerdei krt. 98.

Felelős kiadó: dr. Gergely Lajos rektor

Felelős szerkesztő: Nagy Tünde

Szerkesztőség: a DOTE Diákönkormányzatának irodájában (DOTE II. Kollégium, telefon/fax: 315-753, 311-600/5220)

Tördelő szerkesztő: Magulya László, DOTE Szakdidaktikai és Oktatástechnikai Csoport

Nyomtatás: DOTE Házinyomda, vezető: Telek László

Megjelenik havonta, július és augusztus hónapok kivételével

Terjeszti: a Szolgáltatási Osztály és a DÖK